

Dosarul nr. 2rh-83/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. N. Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. O. Sternioală, T. Chișca-Doneva, S. Filincova, V. Burduh, A. Cobăneanu)

ÎNCHEIERE

2 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Eduard Hadei

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Dorinei Negru împotriva lui Veniamin Negru cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și

la cererea de chemare în judecată a lui Veniamin Negru împotriva Dorinei Negru cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor

împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de către Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Eduard Hadei și menținută decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău

constată:

La 11 decembrie 2014, Dorina Negru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veniamin Negru, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Centru mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajarea proprietății comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 aprilie 2001, a încheiat căsătoria cu Veniamin Negru la OSC Chișinău, trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 231, din care s-a născut XXXXX XXXXX la XXXXX.

A relatat că în legătură cu faptul că pârâtul lucra în calitate de consultant la ÎCS „Indra Sisteme” SRL, împreună au plecat peste hotarele țării în Libia pe o perioadă de aproximativ 2 ani.

La începutul anului 2009, din cauza evenimentelor ce se desfășurau în această țară, a fost nevoită să revină în Republica Moldova împreună cu copilul lor minor, iar pârâtul a rămas să continue munca în Libia.

A menționat că rămânerea lui Veniamin Negru peste hotarele țării a înrăutățit atât situația financiară, cât și relațiile de familie, pârâtul a încetat să mai susțină familia financiar, iar banii câștigați în străinătate au fost depuși la conturi bancare cu dobândă la care dânsa nu a avut și nici acum nu are acces.

A precizat că aproximativ de 4-5 ani dâșii nu mai locuiesc împreună, nu duc gospodărie comună și nu au careva relații de familie.

Pârâtul a refuzat să se prezinte la Oficiul Stării Civile pentru semnarea divorțului.

Având în vedere prevederile art. 63, 74, 75 Codul familiei, reieșind din considerentele că păstrarea familiei în continuare este imposibilă, iar căsătoria cu pârâtul a eșuat și ținând cont de interesele majore ale copilului minor, a menționat că domiciliul copilului minor urmează a fi stabilit cu dânsa.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 19-21, 25-26, 33, 35, 37, 38, 54, 63, 74, 75 alin. (1), (2), 76 Codul familiei, art. 371, 373 Cod civil, art. 119, 166, 167, 174, 175, 177, 178 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei dintre ea și Veniamin Negru înregistrată la 28 aprilie 2001 la OSC Chișinău și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 231, stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX XXXXX cu dânsa, încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copilul minor în cuantum de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile obținute, partajarea proprietății comune în devălmășie în mod egal, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 12 decembrie 2014, Veniamin Negru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Dorinei Negru, intervenient accesoriu autoritatea tutelară din cadrul Preturii sect. Botanica mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și partajarea proprietății comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii a invocat că de mai mult timp, raporturile de conviețuire dintre el și Dorina Negru au fost întrerupte, dâșii locuind separat, de aceea, având în vedere prevederile art. 38 alin. (2) lit. d) și 63 alin. (2) Codul familiei și luând în considerație capacitățile sale educaționale, sentimentul de afecțiune pe care îl are față de copil, specificul vârstei copilului, care la această etapă de dezvoltare are nevoie de o atenție deosebită a tatălui și de un contact mai strâns cu tatăl, de protejarea interesului major al copilului, de circumstanțele specifice ale cauzei, a remarcat că domiciliul copilului după divorț urmează a fi stabilit cu el.

A precizat că întrunește toate condițiile pentru a putea oferi copilului toate cele necesare unei bune creșteri și dezvoltări, este angajat oficial în câmpul muncii la o companie din Republica Moldova care desfășoară activități atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și în mai multe țări ale lumii, având venituri salariale suficiente.

Cu referire la prevederile art. 38 alin. (2) lit. b) și 74 Codul familiei și în legătură cu stabilirea domiciliului copilului împreună cu dânsul, a menționat că

urmează a fi dispusă și încasarea de la Dorina Negru în folosul lui a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime fixă de 1000 de lei lunar.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei dintre el și Dorina Negru (Zolotco) înregistrată la 28 aprilie 2001 la OSC Chișinău sub nr. 231, stabilirea domiciliului copilului XXXXX XXXXX împreună cu el, precum și partajarea proprietății comune în devălmășie prin atribuirea părâței a întregului patrimoniu al SRL „Spirit Liber” și încasarea din contul părâței în beneficiul lui a unei sulte în mărime de ½ din valoarea de piață a patrimoniului SRL „Spirit Liber”.

Prin încheierea din 4 septembrie 2015 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost conexată cauza civilă nr. 2-1012/2015 la cererea de chemare în judecată a Dorenei Negru împotriva lui Veniamin Negru cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei alimentare și partajarea averii, cu cauza civilă nr. 2-1723/15 la cererea de chemare în judecată a lui Veniamin Negru împotriva Dorenei Negru cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și partajarea averii, cu atribuirea dosarului numărul unic – 2-1012/2015.

Prin încheierea din 10 martie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost admisă cererea lui Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Ion Sîmboteanu privind separarea pretenției cu privire la partajarea proprietății comune.

Au fost separate pretențiile Dorenei Negru și a lui Veniamin Negru cu privire la partajarea averii comune, prin disjungare și examinare într-un proces separat.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost desfăcută căsătoria, înregistrată la 28 aprilie 2001 între Veniamin Negru și Dorina Negru (Zolotco) la OSC Chișinău sub nr. 231.

La eliberarea adeverinței de divorț a fost încasată taxa de timbru în beneficiul statului în mărime de 500 % din salariul minim de la Veniamin Negru și 500 % din salariul minim de la Dorina Negru.

A fost determinat locul de domiciliu al copilului minor XXXXX XXXXX, născut la XXXXX, după divorț cu tata Veniamin Negru.

A fost respinsă cererea Dorenei Negru privind determinarea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Dorina Negru, casată hotărârea primei instanțe în partea prin care a fost admis capătul de cerere înaintat de Veniamin Negru privind stabilirea domiciliului copilului minor și stabilit domiciliul copilului minor XXXXX XXXXX cu tatăl Veniamin Negru și în partea respingerii capetelor de cerere înaintate de Dorina Negru privind determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care a fost respins capătul de cerere înaintat de Veniamin Negru privind stabilirea domiciliului copilului minor la locul aflării tatălui ca neîntemeiat.

A fost admisă cererea Dorenei Negru privind stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

A fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX XXXXX la locul aflării mamei acestuia Dorina Negru.

A fost încasată din contul lui Veniamin Negru în beneficiul Dorinei Negru pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile, începând cu data de 11 decembrie 2014 până la atingerea de către copil a vârstei majoratului.

Au fost încasate din contul lui Veniamin Negru în beneficiul Dorinei Negru cheltuielile aferente judecării pricinii în prima instanță și în instanța de apel în mărime de 175,50 de lei.

A fost încasată din contul lui Veniamin Negru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 262,50 de lei.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 27 noiembrie 2018, Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Eduard Hadei a declarat recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost admisă cererea Dorinei Negru privind stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, stabilit domiciliul copilului minor XXXXX XXXXX la locul aflării mamei acestuia Dorina Negru, încasată din contul lui Veniamin Negru în beneficiul Dorinei Negru pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile, începând cu data de 11 decembrie 2014 până la atingerea de către copil a vârstei majoratului, încasate din contul lui Veniamin Negru în beneficiul Dorinei Negru cheltuielile aferente judecării pricinii în prima instanță și în instanța de apel în mărime de 175,50 de lei și încasată din contul lui Veniamin Negru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 262,50 de lei.

Prin decizia din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de către Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Eduard Hadei și menținută decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respins capătul de cerere înaintat de Veniamin Negru privind stabilirea domiciliului copilului minor la locul aflării tatălui, admisă cererea Dorinei Negru privind stabilirea domiciliului copilului minor la locul aflării mamei și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, stabilit domiciliul copilului minor XXXXX XXXXX la locul aflării mamei acestuia Dorina Negru, încasată din contul lui Veniamin Negru în beneficiul Dorinei Negru pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile, începând cu data de 11 decembrie 2014 până la atingerea de către copil a vârstei majoratului, încasate din contul lui Veniamin Negru în beneficiul Dorinei Negru cheltuielile aferente judecării pricinii în prima instanță și în instanța de apel în mărime de 175,50 de lei și încasată din contul lui Veniamin Negru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 262,50 de lei.

La 21 iunie 2019, Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Eduard Hadei a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire și casarea deciziei din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a invocat că la data de XXXXX, copilul minor XXXXX XXXXX, în privința căruia

prin actul judecătoresc a fost stabilit domiciliul împreună cu mama acestuia Dorina Negru, a împlinit vârsta de 10 ani, fapt juridic ce conferă acestuia dreptul la manifestarea părerii în temeiul art. 63 alin. (2) Codul familiei.

La 1 februarie 2019, după împlinirea vârstei de 10 ani, copilul minor XXXXX XXXXX a dat o declarație în fața notarului public, prin care a confirmat că vrea să rămână cu tatăl său.

A relevat că declarația dată de copilul minor nu a fost posibil de anexat la dosar, dat fiind normele procesuale limitative în faza de recurs, în ceea ce ține de probe, apariția acestei probe devenind efectivă și validă, abia la data de 11 iunie 2019, deși revizuentul în condițiile art. 449 lit. b) CPC, a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, inițiind procedura de preluare legală a părerii copilului minor și parcurgând o serie de etape anevoioase, dar necesare, certificare, legalizare, apostilare, autentificare.

Având în vedere dispozițiile art. 63 alin. (2) Codul familiei, a menționat că stabilirea domiciliului copilului minor cu un părinte sau altul, este decisă de instanța de judecată în interesul atingerii interesului superior al copilului, prin cumularea obligatorie a elementelor atât de natură obiectivă ce reprezintă propriu zis interesele copilului și de natură subiectivă, părerea copilului minor materializată prin declarația dată de acesta în fața notarului la 1 februarie 2019.

A indicat că dânsul are capacitatea de a-i asigura copilului minor necesitățile cerute de lege pentru educația calitativă, suportarea costurilor școlarizării într-o instituție de învățământ privată cu prestigiu, activități extrașcolare interactive, precum și asistență medicală calitativă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, a invocat în susținerea cererii de revizuire, precum că la 1 februarie 2019, după împlinirea vârstei de 10 ani, copilul minor XXXXX XXXXX a dat o declarație în fața notarului public, prin care a confirmat că vrea să rămână cu tatăl său.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că argumentele invocate de către Veniamin Negru, precum și înscrisurile anexate la cererea de revizuire, nu pot fi considerate circumstanțe sau fapte esențiale noi descoperite după pronunțarea deciziei supuse revizuirii, în sensul art. 449 lit. b) CPC, or, ultimul, în susținerea cererii de revizuire, a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența CtEDO potrivit căreia, dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *resjudicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Veniamin Negru, reprezentat de avocatul Eduard Hadei împotriva deciziei din 15 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Dorinei Negru împotriva lui Veniamin Negru cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea

domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și la cererea de chemare în judecată a lui Veniamin Negru împotriva Dorinei Negru cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Ala Cobăneanu